

KRATAK PREGLED OSNOVA EU FONDOVA I ŠTO NAS ČEKA U 2022.?

Zelena i digitalna tranzicija gospodarstva

Za razdoblje 2021.-2027. Hrvatska je dobila od EU iznos od 9,8 mlrd. eura, što će moći koristiti za provedbu vizije nove EU. Fokus kohezijske politike u navedenom razdoblju ostaje održiva gospodarska konkurentnost kroz istraživanje i inovacije, digitalnu tranziciju, ciljeve Europskog zelenog sporazuma, kao i promicanje europskog stupa socijalnih prava.

EU fondovi vrlo su česta tema među poduzetnicima i onima koji to žele postati. No, koliko ljudi zapravo zna što je to uopće i kako sve funkcionira?

Za lakše razumijevanje tematike najjednostavnija je sljedeća definicija: EU fondovi su novac (tj. financijski instrument) koji država članica dobije od Europske unije i služi za provedbu pojedine javne politike diktirane od strane EU. Javne politike EU usmjerene su na postizanje glavnih i specifičnih ciljeva za dobrobit zajednice, a u kontinuiranom procesu njihova oblikovanja sudjeluju sve društvene snage – javni, poslovni i civilni sektor. Jedna od najznačajnijih politika EU je kohezijska politika, čiji je glavni cilj smanjiti razvojne razlike među zemljama i regijama, povećavajući na taj način konkurentnost država članica.

Unutar prvog financijskog razdoblja 2013.-2020. u Hrvatskoj je bio objavljen velik broj natječaja koji su pridonosili različitim glavnim i specifičnim ciljevima. Najznačajniji natječaji za poduzetnike bili su u sektoru proizvodnje, turizma, razvoja i komercijalizacije proizvoda, istraživanja i razvoja inovacija te povećanja konkurentnosti. Tvrtke koje su se prijavljivale i koristile fondove su si tako osigurale napredak, rast i razvoj te konkurentniju poziciju na domaćem i globalnom tržištu.

Ukratko možemo reći da su EU fondovi novac koji je na raspolaganju tvrtkama s jasnim razvojnim ciljevima koje žele ulagati u proširenje svoje djelatnosti, novo zapošljavanje, izvoz, diversifikaciju djelatnosti, razvoj proizvoda, istraživanje

inovacija, stavljanje proizvoda na tržište i još mnogo toga. Bitno je imati na umu da je za napredak potrebno pokazati dobre rezultate tvrtke u prošlosti da bi oni koji ulažu u budućnost tvrtke imali povjerenja u njezin uspjeh.

Za razdoblje 2021.-2027. Hrvatska je dobila od EU iznos od 9,8 mlrd. eura, što će moći koristiti za provedbu vizije nove EU. Fokus kohezijske politike u navedenom razdoblju ostaje održiva gospodarska konkurentnost kroz istraživanje i inovacije, digitalnu tranziciju, ciljeve Europskog zelenog sporazuma, kao i promicanje europskog stupa socijalnih prava.

.....

EU fondovi su novac koji je na raspolaganju tvrtkama s jasnim razvojnim ciljevima koje žele ulagati u proširenje svoje djelatnosti, novo zapošljavanje, izvoz, diversifikaciju djelatnosti, razvoj proizvoda, istraživanje inovacija, stavljanje proizvoda na tržište i još mnogo toga.

.....

Tko će sve moći koristiti fondove i za što?

Različiti pozivi koji se raspisuju na godišnjoj razini definiraju glavne kriterije, tko može dobiti novac (NKD djelatnosti), kako i za koje projekte. Najčešće su namijenjeni malim i srednjim poduzetnicima (MSP), a projekti su usmjereni prema gospodarskom rastu i unapređenju konkurentnosti kroz: inovacije, R&D, uvo-

đenje IKT rješenja, edukacije, ulaganja u proširenje kapaciteta i prostora, nove strojeve, energetska učinkovitost i slično. Veoma je bitno znati da ako se koriste EU fondovi, poduzetnik uvijek treba osigurati i dio vlastitog sufinanciranja tog projekta jer će bespovratna sredstva pokriti samo dio ukupne investicije (od cca 45% – 70%, u nekim slučajevima i do 85%).

Uz navedeno, za većinu EU natječaja traži se da je poduzetnik registriran za obavljanje gospodarske djelatnosti najmanje godinu dana prije dana predaje projektne prijave, ima dobro poslovanje, čistu poreznu karticu i bar jednog zaposlenog za puno radno vrijeme – osim kod mjera namijenjenih za inovativne *start-up* tvrtke, koje su rijetke.

U prijavi projekata za financiranje iz EU fondova, vrlo je bitno znati koja vrsta ideje/projekta se traži. Za razdoblje od 2021. do 2027. godine glavni je fokus na zelenoj i digitalnoj tranziciji gospodarstva. A zelena i digitalna tranzicija ostvarit će se prelaskom na čistu energiju, poticanjem zelenih i plavih ulaganja, dekarbonizacijom zgrada, razvojem kružnog gospodarstva, jačanjem samodostatnosti u proizvodnji hrane, razvojem biogospodarstva te očuvanjem i obnovom ekosustava i bioraznolikosti.

Koji se zanimljivi natječaji najavljuju?

Od natječaja koji se najavljuju istaknula bih one koje su najzanimljiviji za poduzetnike.

U travnju 2022. čekaju nas prva dva

natječaja iz Nacionalnog plana za oporavak: Inovacije novoosnovanih poduzeća, s ciljem potaknuti rast novoosnovanih MSP starosti do 5 godina, koja razvijaju inovacije temeljene na znanju ili visokim tehnologijama, koji su novi ili znatno poboljšani u usporedbi s dostignućima na tržištu. Sufinancirat će se 85% i podržat će se projekti u pred-komercijalnoj fazi (TRL 5 - TRL 8); Komercijalizacija inovacija s ciljem poticati ulaganja neophodna za komercijalizaciju inovacija (TRL 7 ili TRL 8) i rezultata istraživanja i razvoja. Sufinancirat će se inovativni projekti s najvećom vjerojatnošću za komercijalni uspjeh, a čime će se pokrenuti poslovne aktivnosti i proizvodnja na temelju primijenjenih rješenja. Rezultati projekta će biti inovacije koje su spremne za tržište.

Lipanj 2022.: Potpora poduzećima za tranziciju na energetske i resursno učinkovito gospodarstvo s ciljem podržati proizvodne MSP u građenju, rekonstrukciji i modernizaciji poslovnih objekata; nabavi novih strojeva, opreme, alata, radnih vozila, hardvera i softvera; nabave patenata i autorskih prava. Sredstva će se dodijeliti samo financijski održivim poduzećima iz prihvatljivih sektora ako u postupku dodjele sredstava dokažu da planirana ulaganja doprinose zelenoj tranziciji i/ili digitalizaciji (tj. promicanju kružnog gos-

podarstva i uvođenju inovativnih tehnologija s niskom razinom emisija).

Srpanj 2022.: Vaučeri za digitalizaciju s ciljevima: bolje vidljivosti MSP putem interneta i web-stranice; poboljšanja digitalnih vještina kroz edukacije; uvođenja digitalnog marketinga u poslovanje; povećanja kibernetičke otpornosti i sigurnosti kroz izradu sigurnosnih i tehničkih protokola; primjene složenih digitalnih proizvoda i usluga za potrebe rezultata istraživanja i razvoja (npr. izrada prototipa).

Bespovratne potpore za digitalizaciju s ciljem uvođenja novog načina poslovanja poduzeća i vidljivog poboljšanja u vidu novih proizvodnih sposobnosti ili poslovnih praksi. Projekt mora uključivati određenu razinu inovacije i ne smije biti usredotočen na rutinske operativne promjene ili prilagodbe poslovanja zbog promjena propisa. Neki primjeri uvođenja novih proizvodnih postupaka su: projektiranje ili postavljanje novog postupka proizvodnje/ispоруke/sustava; razvoj softverskih sustava po mjeri za novi postupak proizvodnje uključujući digitalizaciju postojećih proizvoda; značajna automatizacija trenutnih ručnih sustava proizvodnje.

Kolovoz 2022.: Jačanje održivosti i poticanje zelene i digitalne tranzicije po-

duzeća u turizmu – ulaganje u turističku infrastrukturu privatnog sektora koje obuhvaća poticanje projekata kojima se povećava energetska učinkovitost, korištenje obnovljivih izvora energije i kružno gospodarstvo, zbrinjavanje otpada, uvođenje inovacija i digitalnih tehnologija odnosno razvoj turističkih proizvoda prihvatljivih za okoliš te jačanje učinkovitosti resursa. Prednost se namjerava dati ulaganjima u slabije razvijena turistička područja na temelju indeksa turističke razvijenosti. ■

.....
 Za razdoblje od 2021. do 2027. godine glavni je fokus na zelenoj i digitalnoj tranziciji gospodarstva. A zelena i digitalna tranzicija ostvarit će se prelaskom na čistu energiju, poticanjem zelenih i plavih ulaganja, dekarbonizacijom zgrada, razvojem kružnog gospodarstva, jačanjem samodostatnosti u proizvodnji hrane, razvojem biogospodarstva te očuvanjem i obnovom ekosustava i bioraznolikosti.
